

L'infern de Joseph Roth

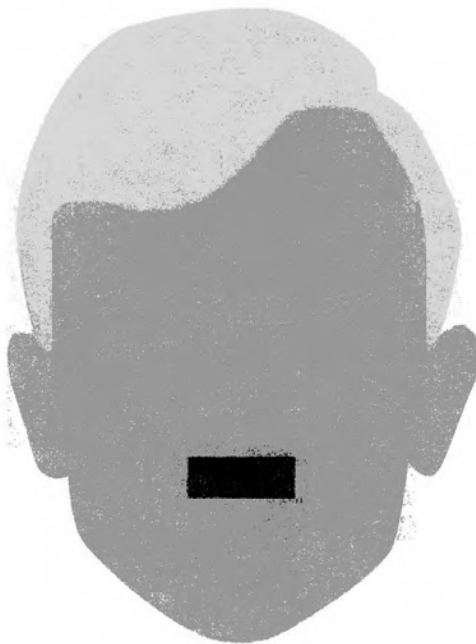
Escriu Joseph Roth: "L'Anticrist ha arribat: disfressat fins a tal punt que els que ja estàvem avesats a esperar-lo des de fa anys no som capaços de reconèixer-lo. Ja habita entremig de nosaltres, dintre mateix de nosaltres". *L'Anticrist* de Roth, publicat per Adesiara, és una denúncia d'una societat apàtica, covarda, fanàtica i cruel, que acull el mal. Una societat cega i indolent. L'Anticrist de Roth és el nazisme, és Hitler. Per arribar al poder ha necessitat aquesta ceguesa del poble, aquesta indolència dels que el podien aturar, la callada complicitat de gent pusil·lànim, i alhora sensata i benintencionada.

L'Anticrist de Roth és un llibre ben valent, i més si pensem que va ser publicat l'any 1934. No és ni assaig ni novel·la: és una paràbola literària, que té molt de conte volterà. I Roth va deixant caure les seues frases lapidàries: "promet redimir la condició humana i la humanitat mentre assassina persones", "la seva activitat consisteix a profanar el que és sant, rebaixar el que és elevat, torçar el que és dreturer, enlletgir el que és bell", "com que forma part inseparable de la nostra natura l'anhel infinit d'esdevenir Déu, l'Anticrist ens sedueix", "les persones es transformen molt més ràpidament que no ho fan altres éssers". I moltes altres frases colpidores, del tot visionàries del que estava a punt de passar.

Al darrere d'aquest llibre hi ha un dolor aclaparat, una lucidesa punyent, un horror al que és evident que s'esdevindrà. Roth defensa en els darrers capítols la innocència del poble jueu, i escriu frases com "L'arrogància dels jueus era, de fet, humilitat" o "No tan sols van donar a llum el redemptor, sinó que també el

MARTÍ
DOMÍNGUEZ
@MartíDominguezR

IL·LUSTRACIÓ DE DIEGO MIR

van negar. Realment eren el poble elegit per Déu". D'aquesta manera, Roth intenta allunyar el focus de l'odi del nazisme de la seua raça, i demostrar l'absurditat de la maledicència que s'ha congriat al voltant dels seus semblants. *L'Anticrist* de Roth és un clam desesperat en el no-res, un crit que vaticina l'Holocaust.

Ho llegia amb el cor encogit. L'horror de tot plegat, amb les cites que encapçalaven cada capítol, moltes d'elles d'Stefan Zweig. Poc abans d'esclatar la guerra, i de morir d'una pulmonia a París, Roth li escrivia al seu amic Zweig: "Us n'haureu adonat que ens encaminem cap a grans catàstrofes. (...) Tot indica que marxem cap una nova guerra. I no hi apostaria un penic per les nostres vides. Ells han tingut èxit en establir un regne de barbaritat. No us feu il·lusions. L'infern regna".

Roth interpellava Zweig, volia que es posicionara més, que denunciara el nazisme, que s'arriscara una mica. No us feu il·lusions, Stefan, no ens deixaran tranquils, ens perseguiran fins a l'últim racó del món, no es quedaran tranquils fins que hagen acabat del tot amb nosaltres; amb el poble jueu, però també amb el diferent, amb el lliurepensador, amb l'escriptor independent. I Zweig es resisteix, però Roth s'arrisca, posa tot el seu tremp en denunciar l'horror i la lletjor de Hitler i els seus seguidors.

Pense que aquesta paràbola literària és perfectament traslladable als temps actuals. Mentre llegia Roth, els fanàtics adeptes de Donald Trump ocupaven el Capitoli. Tots sabem qui són els seus seguidors, tots sabem qui els dona suport, amb entusiasme o senzillament callant. A Nord-amèrica com a Europa, o a casa nostra. Trump representa el mateix que denunciava Roth, perquè la maldat no pren mai la mateixa forma. La seua activitat també consisteix "a profanar el que és sant, rebaixar el que és elevat, torçar el que és dreturer, enlletgir el que és bell".

No us feu il·lusions: ara potser ha perdut la partida, però habita entremig de nosaltres. Dins mateix de nosaltres...